

Till Kungl. Vetenskapsakademien

Nationalkommittén för psykologi

Årsberättelse för 2010

Två möten har hållits under året (17 april och 19 november). Möte i arbetsutskottet (AU) har likaledes hållits två gånger (11 januari och 12 juni). Kommitténs arbetsutskott har bestått av Lars-Göran Nilsson (ordf.), Peter Juslin (v. ordf.), Rolf Sandell (sekr.), Claudia Fahlke och Louise Rönnqvist.

Ledamöter är från 1 juli 2008 – 30 juni 2011:

Lars Ahlin,
Birgitta Berglund
Gunilla Bohlin
Lars Bäckman
Claudia Fahlke
Agneta Herlitz
Peter Juslin
Maria Larsson
Lars-Gunnar Lundh
Henry Montgomery
Lars-Göran Nilsson (ordförande)
Louise Rönnqvist
Rolf Sandell, (sekreterare)
Håkan Stattin
Arne Öhman

Ledamöter i AU är från 1 juli 2008 – 30 juni 2011:

Claudia Fahlke
Peter Juslin
Lars-Göran Nilsson
Louise Rönnqvist
Rolf Sandell

Vid vårmötet i KVAs lokaler summerades erfarenheterna av arbetet med priset till yngre forskare och kommittén fann att resultatet av arbetet utfallit synnerligen positivt och att det fanns all anledning att söka stöd för ytterligare utdelningar.

Den 29 november 2010 genomfördes, som en uppföljning av årets pris, ett symposium ”ADHD – The child behind the letters” i KVAs lokaler. Förutom pristagaren, Karin Brocki, Uppsala universitet var Anders Hjern, Stockholms universitet, Jonna Kuntsi, King’s College London, och Terje Sagvolden, Universitet i Oslo talare vid symposiet, som var välbesökt och uppfattades som ett lyckat initiativ. Ett diplom och en check på prissumman 50 000 kr tilldelades Karin Brocki. Symposiet till ära för pristagaren har nu blivit en tradition.

Nationalkommitténs ambition är att denna tradition skall fortsätta. Nationalkommittén vill framföra ett tack till KVA för ekonomiskt stöd vid genomförandet av symposiet.

Förfrågningar om stöd till ett pris även 2010 sändes ut till psykologinstitutioner med forskarutbildning i ämnet. Gensvaret blev positivt. Sveriges psykologförbund beslöt dessutom att bidra till priset, varför prissumman även detta år kom att uppgå till 50 000 kr. Arbetet med att finna ytterligare finansiärer av prissumman fortsätter. Efter ett nomineringsförfarande utsågs en priskommitté av AU. Den kom att bestå av Louise Rönnqvist, tillika ordförande och sammanställande, Gunilla Bohlin, Lars-Gunnar Lundh, Lars Bäckman och Henry Montgomery. Priskommittén presenterade sitt förslag till pristagare vid mötet den 19 november. . Fyra personer hade blivit nominerade, varav en av två institutioner där vederbörande varit resp numera är verksam. Priskommittén beslutade att föreslå Jonas Olofsson, tidigare Umeå universitet, numera Stockholms universitet, till årets pristagare. Förslaget till motivering formulerades av kommittén sålunda: ” Jonas Olofsson har på ett systematiskt och framgångsrikt sätt studerat hur luktsinnet försämras i åldrandet. I de studier som ingick i Olofssons avhandlingsarbete (2008) visar han att luktfunktioner hos äldre är relaterade till både genetiska (ApoE-ε4) och kognitiva faktorer, samt att luktsinnet gradvis försämras i tidiga stadier av Alzheimers sjukdom. I andra studier där han använt EEG-baserad teknik för att studera luktsinnet (”event-related potentials”) har han bl.a. visat på förekomsten av könsskillnader i luktperception, samt att gravida kvinnors överkänslighet för vissa lukter är kopplad till kognitivt snarare än sensoriskt processande. Hur hjärnan uppfattar och minns emotionella händelser och bilder är andra fokusområden i Olofssons framgångsrika forskning. Olofsson har på kort tid publicerat ett imponerande stort antal artiklar i välrenommerade internationella tidskrifter samt etablerat nätverk av både nationella och internationella forskningssamarbeten.” Nationalkommittén beslutade enligt priskommitténs förslag. KVAs presstjänst har varit central för att informera media om priset.

I kommittén har tidigare väckts ett förslag om att genomföra ett Nobelsymposium. Frågan bearbetades vidare med inriktning mot temat ”diplomati och konflikthantering”. Försök har gjorts att finna en person som är villig att ta ansvar för att ett Nobelsymposium på detta tema genomförs. Ann-Charlotte Smedler, Stockholms universitet har tillfrågats om detta. Henry Montgomery har förklarat sig villig att bistå i planeringsarbetet. Lars Ahlin har förklarat att man från Sveriges Psykologförbund är inställd på att stödja projektet på de sätt som är möjliga.

Tillsammans med Sveriges Psykologförbund planeras en fortsättning på tidigare diskussioner om forskar- och grundutbildning i psykologi. Lars Ahlin, Örjan Salling, Louise Rönnqvist och Claudia Fahlke planerar fortsatta diskussioner om balansen mellan profession och vetenskap.

En konferens om forskarutbildningen ägde rum i samband med studierektorernas möte på psykologförbundet. Från NK deltog Louise Rönnqvist och Rolf Sandell, och Anne Berman presenterade sin specialistordningsuppsats om hur klinisk vidareutbildning och forskarutbildning skall kunna kombineras. Det norska specialistkompetensprojektet framstod som särskilt intressant och efterföljansvärt. Vidare diskuterades modeller att underlätta tillträde till forskarutbildningen för ”praktiker”.

Kommittén beslutade tidigare att under en försöksperiod uppmana landets psykologinstitutioner att sända information om ledigförklarade anställningar och aktuella doktorandkurser till kommittén så att denna information kan läggas ut på kommitténs hemsida. Detta arbete har fortsatt under året.

Kommitténs hemsida har fortlöpande omarbetats och uppdaterats med avseende på innehåll och struktur, se www.psychology.su.se/sncfp/index.html

Verksamheten har sammanfattningsvis varit konstruktiv och gynnsam för psykologiämnets utveckling. Sammanträden två gånger per år har givit fortsatt stadga åt verksamheten.

Stockholm 1 september 2011

Lars-Göran Nilsson

professor, ordförande